

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 236 Mon., Oct. 7, 1940

Kulturne ustanove in domovi

Ena izmed najprezentativnejših slovenskih narodnih in kulturnih ustanov je nedvomno Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. Ustanovljena je bila pred dvema letoma, medtem ko so na primer Hrvati in Srbi imeli tako najvišjo ustanovo že poprej. Hrvatske Jugoslovanske Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, a Srbi Kraljevsko Akademijo znanosti in umetnosti v Beogradu. Akademija ima namen gojiti znanost in umetnost kot dve najvidnejši panogi narodnega napredka ter ju pospeševati doma in v tujini. Člani Akademije so najvidnejši predstavniki naše znanosti in umetnosti, ker so se odlikovali s svojim delom na tem ali onem področju. Med člani naše akademije so na primer pesnik Oton Župančič, pisatelj Franc S. Finžgar, slikarja Rihard Jakopič in Matija Jama, arhitekt Jože Plečnik, filozof Aleš Ušeničnik, slavisti Fr. Kidrič, Franc Ramovž, Rajko Nahtigal (predsednik), zgodovinar Milko Kos, pravnik Rado Kušej, Leonid Pitamic, Metod Dolenc, Janko Polec, Gregor Krek in še drugi naši odlični znanstveniki, matematiki, prirodoslovci in podobno.

Na tem mestu naj bi izrečena slovenskim izseljencem širom sveta izpodbudna beseda o naši Akademiji, ki nam predstavlja središče in žarišče slovenske narodne in kulturne misli. Znano je, s kakšno poštrevnostjo darujejo včasih tuji zavedni mecenji ogromne vsote za svoje Akademije — ali se bo med našimi premožnimi izseljenci našel kdo, ki si hoče postaviti spomenik, trajnejši od bron, z volilom za najvišjo slovensko kulturno ustanovo?

Med najvažnejše ustanove spada tudi slovensko vseučilišče v Ljubljani, najvišji kulturni dokument našega naroda in stoletni sen vseh pravih Slovencev. Ta naš najvišji znanstveni zavod in obnem osrednje idejno žarišče slovenske izobrazbe v najširšem smislu, je letos slovesno praznovalo dvajsetletnico svojega obstoja in plodnega dela.

Važni sta nadalje še dve ustanovi iz povojnega časa: narodno gledališče, čigar delu smo posvetili poseben članek, in Narodna galerija, v kateri so zbrane umetnine naših najodličnejših slikarjev in kiparjev vseh dob in struj. Narodni muzej pa je že starejša stoletna ustanova. Tudi Muzejsko društvo za Slovenijo je letos primerno praznovalo stoletnico ustanovitve. Vseučiliška knjižnica, prejšnja študijska ali licejska, je največja slovenska knjižnica, in po velikosti tretja knjižnica v Jugoslaviji. Zanj je zgrajena monumentalna zgradba, kamor se bo kmalu preselila.

Med pomembne narodne ustanove spada končno nedavno ustanovljena Glasbena akademija, dalje Slovenska matica, Družba sv. Mohorja itd. Mnogo se dela tudi na tem, da Slovenci dobimo svojo Akademijo za likovno umetnost.

Med domove, ki so v načrtu in se grade v novejšem času, spadajo: "Slovenski dom," ki ga je osnovala zadruga Prosvetne zveze in ki naj bi bil skupen dom vsem centralnim organizacijam, dalje Baragovo semenišče za slovenski duhovniški naraščaj in Jegličev akademski dom.

KULTURNI STIKI

Slovensko ozemlje je tako malo razsežno, da od treh strani skoro po celem pritisaka kulturna moč sosednih narodov; poleg tega smo na usodni ločnici, kjer se križata vzhodna in zahodna kultura in civilizacija. Po svojem slovenskem občutju in sedanjih državnih urejenosti, ki je nujna posledica prvega, težimo Slovenci proti jugovzhodu. Ko se v zadnjem času pravično urejajo naši politični, gospodarski in narodnostni odnosi s Hrvati in Srbi, postaja to znošno stanje zopet povod naravnih, neprisljnih kulturnih stikov.

Trije važni dogodki najnovejšega datuma pričajo, kako znajo kulturni delavci pred političnimi ukazi ustvarjati na miroljuben in poduhovljen način bratsko sožitje. Dvakrat so nas obiskali mlajši hrvatski pisatelji in pesniki (v Ljubljani in Mariboru), enkrat so slovenski kulturni delavci od najstarejše do srednje generacije obiskali Zagreb in končno je Akademski pevski zbor napravil turnejo po Jugoslaviji in tako Srbom in Hrvatom pokazal lepoto slovenske pesmi. Večera hrvaških pisateljev v Ljubljani in Mariboru ter večer slovenskega knjištva v Zagrebu pomenijo poudarek samostojnosti in samobitnosti hrvaške in slovenske kulture, poudarek samostojnega hrvatstva in samostojnega slovenstva.

Tako se je s kulturo, ki ima kot prva v sebi vse sile za spoznavanje, zblizanje in razumevanje, slavila misel jugoslovanske federacije.

ZNASTVO

Leposlovju je stržen vprašanje lepote, znanstvu pa resnica in pravica. Večina našega znanstvenega dela izhaja v modreni obliki esaja po naših strokovnih revijah. Dandanes imamo Slovenci, drugače reven narod, pač že za vsako panogo javnega življenja strokovno glasilo. Po aktualnosti so vsekakor v ospredju slovenski kulturni, gospodarsko-socialni in politični problemi, na pr. boj za Cankarjevo podobno, problem katoliške skupnosti, vprašanje ureditve banovine Slovenije, izseljenstvo in narodno obrambno vprašanje itd.

BESEDA IZ NARODA

Možje, fantje, zavedajmo se svojih dolžnosti

Mnogo truda in dragocenega časa se porabi, kadar hoče kdo kaj važnega zabeležiti iz preteklih dni. Blagor mu, kdor ima od Boga podarjen dober spomin, to je bogastvo, ki nadkriljuje vrednost dragocenih knjig, ki leže po raznih knjižnicah.

Kljub naši pozabljivosti pa se važnih dogodkov iz našega življenja živo spominjamo leta in leta. Prav v živem spominu mi je ostal govor misijonarja W. Sholarja O. S. B., ki ga je imel 13. marca 1927 ob zaključku sv. misijona v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu, med katerim je dejal: "Ob zaključku sv. misijona prosimo Boga, da naj nam da moč stanovitosti v dobrem. Da ne bodo vaše obljube, ki ste jih storili začasa sv. misijona podobne kupu goreče slame, ki ožaruje s svojim plamenom okolico in nebo, ko pa pogori, ni plamena ne gorkote in ne žerjavice. Dal Bog, da bi vam dal sv. misijon povod za povečanje vaše cerkve, katero tako krvavo potrebujete."

Drugi teden po Veliki noči, od 14. do 21. aprila 1929, se je zopet vršil misijon v collinwoodski župniji, katerega je vodil goreči misijonar, p. Odilo Hajnshek in tedaj že v povečani cerkvi. Po izjavi p. Hajnsheka je bil ta misijon najuspešnejši, kar jih je on imel v Ameriki. Bilo je do 5,000 sv. obhajil. Ustanovil je tudi društvo Najsv. Imena, h kateremu je pristopilo nad 200 moških.

Na kar nas je opominjal misijonar Sholar leta 1927, se je uresničilo po misijonu leta 1929. Navdušenje za dr. Najsv. Imena se je kmalu ohladilo tako, da je ob zaključku sv. misijona, ki ga je zopet vodil p. Hajnshek od 12. do 19. marca 1930 ponovno oživel dr. Najsv. Imena. Navdušen govornik, kakor je misijonar Hajnshek, je kar med misijonskim govorom začel vabiti može in fante k oltarju za pristop v društvo. Navdušil je 94 mož in fantov in tudi nekaj pevcev je cmehčal, da so pristopili. Zdi se, da tega števila ni društvo nikdar prekoračilo.

Iz številnih sestankov, ki so jih imela društva Najsv. Imena iz vseh štirih slovenskih župnij v Clevelandu, bi se dalo sklepati, da mi možki ne pojmujejo pravilno vzvišene namene društva Najsv. Imena. Med nami prevladuje mnenje, da je član tega društva lahko samo tak, ki mu "vijolice" krasi kolobar glave, ali pa ki sploh več ne rabi glavnika; kdor ima pa košate lase ali pa celo skravčljane, tak pa misli, da ima še dovolj časa postati član tega društva.

Preljubi, naše življenje je podobno vožnji po morju. Na potu smo v večno domovino. Na tej vožnji pa smo izpostavljeni hudim viharjem, ki nam prete, da nas uničijo. Ti viharji so različne skušnjave, ki nam jih vzbujajo naše strasti, zapeljivi svet in hudobni duh. Žal, da je mnoge te strašni vihar strl. Obupali so nad Bogom in zgubili vero Vanj in postali so še bolj nesrečni.

Dandanes prihajajo ljudje, ki se z veliko zgornostjo in sladkimi besedami predstavljajo za odrešitelje sveta in rešitelje človeštva. Toda nekaj jim manjka, kar bi izpričalo, da so res to kar sami o čem trdijo, da so prijatelji in osrečevalci ljudstva. Manjka jim znamenj, ki jih nosi naš Zveličar na rokah in v prebode-nem srcu. Koliko je možkih med nami, ki so pripravljeni z besedo in peresom zagovarjati katoliška načela, povsod so v ospredju, le pri obhajilni mizi jih pa ni.

Kaplan Schmitz, poznejši pomožni škof v Kolinu, je imel go-

vor za može, ki ga je končal: "Če hočete šteti svoje katoliške bojevničke, štejte može pri obhajilni mizi. Kogar ne najdete tam, se ne bojuje dobro in ne vztrajno."

Mi, možki, se tudi preveč radi izgovarjamo, da pobožnost ni za nas in da je samo za ženske. Sv. Pavel pa pravi drugače: "Vadi se v pobožnosti, kajti telesna vaja je za malokaj koristna, za vse koristna pa je pobožnost, ker ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja. Le vernost daje možu omo nevrtašnost in pogum, ki ga potrebuje v bojih življenja in to dandanes bolj kot kdaj prej, ker se hudo-bija povsod poriva v ospredje in izziva krepost. V današnjih resnih časih bo težko ostal mož stanovit in v zvest svoji družini, če ne bo zajemal iz studenca vse sladkosti, moči in kreposti.

Ako bi bilo v današnjih časih več mož, ki bi častili Njegovo sv. Ime, ko je še veliko mož, ki so daleč od Kristusa. Prav možki so najbolj odtujeni Cerkev in jih ni k mizi Gospodovi in vendar bi morali ravno može naj-bolj ljubiti Jezusa. Saj je On može pred vsemi odlikoval. Može je postavil za poglavarja družini. Možeje so bili prvi obhajilci na zemlji. Možeje je izročil svoj nauk in svoje skrivnosti. Možeje je izročil vodstvo svoje Cerkev in za vsa ta odlikovanja pa se mi možki strahopetno skrivamo za ženska krila in izgovarjamo, da je pogosto prejemanje sv. obhajila samo za ženske.

Prosveljeno dvajseto stoletje zahteva popolnega človeka, v vseh panogah človeškega življenja. Kako jadicke ameriško časopisje, da primanjkuje izurjenih delavcev, če pa delavec, ki je izurjen za tako delo prosi zanj in mu mogoče primanjkuje le malo prakse, tedaj mu navadno delodajalec reče: "Sorry, we accept only perfect men." Ozri se kamor hočeš, povsod se zahteva popolnost, le kar je za Boga treba storiti, naj bo kar moč povrne in še tisto združeno z neko nevoljo. Dragi može, tako se ne služi nebesa.

Iz tihega tabernakla gleda Zveličar in vidi koliko jih je, ki niti ne vedo zanj. Koliko je zopet takih, ki sicer vedo zanj, a se ne zmenijo zato. Koliko jih je, ki ga zavračajo. Poslušaj kaj govori dobri Jezus, kako toži: "Ljudstvo moje kaj sem ti storil, ali s čim sem te razžalil, odgovori mi! Da odgovori, saj enkrat boš tako moral dati odgovor. V skrivnostnem razodetju pravi sv. Janez: "Glej prišel bo na oblakih in videlo ga bo vsa ko oko in kateri so ga prebodli. In jokali bodo nad njim vsi narodi na zemlji."

Nekoč je živel pobožen pridigar, ki je vedno poudarjal: "Delajmo sedaj, dokler je še čas, da ne bomo na sodnji dan obžalovali svoje malomarnosti." Ta klic naj velja tudi nam možkim, osobito članom dr. Najsv. Imena. Ne pustimo, da bi nas ženske nadkriljevale v prejemanju sv. zakramentov.

Lepo je skupno obhajilo nedolžnih otrok, ko prvikrat pristopijo k mizi Gospodovi, človeku se zdi, da so to podobne angeljev. Lepo je skupno obhajilo deklet; mlada dekle, vedrega lica, glavo zavito v svetle kodre kot bi rastla iz šopa rož, stopa od obhajilne mize; kdo bi občudoval takega dekleta, ko je združena s svojim nebeskim ženomom. Lepo je skupno obhajilo naših vernih žen in mater, ki tako rade črpajo milosti iz studenca zdravja in moči, da jim je moč stanovitno prenašati dolžnosti svojega stanu. A nad vse pa je lepo skupno obhajilo mož in fantov. Sedaj, v teh časih potrebujemo v veri junaških in neustra-

snih mož, ki bi bili pripravljeni za Kristusa in po njegovih naukih živeti.

Mož ni velik, kadar daje ukaz svojim otrokom, tudi ni velik, kadar ukazuje svoji ženi. Mož je velik takrat, ko s sklonjeno glavlo kleči pri obhajilni mizi združen s Kristusom. V stopljeno zlato vtaknejo predmet in se ob-leže z zlatom, prav tako je z dušo v sv. obhajilu. O, ko bi mi vsi pojmovali skrivnosti sv. Rešnjega Telesa, koliko z večjo vnmemo bi se posluževali teh velikih milosti.

V nedeljo, dne 13. oktobra bo v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu skupno obhajilo Zveze dr. Najsv. Imena. Možeje in fantje, pokажimo se ta dan koliko nas je častilcev Imena Jezusovega. Cerkev Marije Vnebovzete ima 584 sedežev, ali bi ne bilo nekaj lepega, če bi ves ta prostor zasedli možeje in fantje. Odkar je 17. pešpolk skupno prejel sv. obhajilo v komepniki dekanjski cerkvi na Krasu leta 1916 nisem videl več toliko fantov in mož pri obhajilni mizi. Želim zopet videti množico možkih pri mizi Gospodovi za-topljenih v molitev in združenih s Kristusom. So to stari spomini, a želim, da bi se v nedeljo v cerkvi Marije Vnebovzete obnovili.

Frank Kovačič,
Euclid, Ohio

Po dolgih letih zopet v Clevelandu

Že dolgo sem gojil željo, da bi zopet videl Cleveland, kate-rega sem prvič videl, oziroma zagledal 21. maja, 1901 in potem bival v tem mestu do 15. julija, 1908. Omenjenega leta sem se pa poslovil iz Clevelanda in se naselil v mestu Joliet, Ill.

O tem mestu sem že prej večkrat slišal, da je eno večjih slovenskih naselbin in kjer sem potem ustanovil samostojno slovensko podjetje—izdelovalnico nagrobnih spomenikov. Sedaj pa, ko so se odločili naša brhka dekleta od vezbalnega krožka št. 20 Slovenske ženske zveze, sem se jim pridružil pa tudi jaz, ker sem med drugimi želel videti tudi kulturni vrt. O tem sem že mnogo čital v Ameriški Domovini, želel pa sem tudi po dolgih petih obiskih moje stare znanke in prijateljce.

Videl sem mnogo napredka v vseh ozirih, posebno pa nisem pričakoval toliko gostoljubnosti in postrežbe od strani cenjenih rojakov. Kamor sem prišel so mi postregli z raznimi dobrotami in obenem me tudi vezli od enega prijatelja do drugega s svojimi lepimi avtomobili. Ko sem se jim pa hotel oddolžiti za njihovo gostoljubnost in postrežbo, so mi pa rekli, da jolietski denar pri njih ne velja in tako mi ne preostaja drugega kakor da se jim javno zahvalim in sicer prav vsem, ki so mi šli tako po bratsko na roko. Želim, da bi vam mogel vsem povrniti, samo če bi mi bilo mogoče.

Če se slučajno vidimo kdaj tu v Jolietu, vam bom z veseljem pevrnil, če ne, pa naj vam povrne ljubi Bog stotero. Podrobnosti o zahvali ste že čitali v drugem dopisu iz Joliet.

Zvedel sem, da se nahaja v Clevelandu tudi slovenska izdelovalnica nagrobnih spomenikov in ker sem sam dolga leta imel te vrste podjetje, zato me je še bolj zanimalo in ko sem obiskal prej omenjeno izdelovalnico, sem se prepričal, da je tudi tam doma prava slovenska gostoljubnost in prijaznost. Gospodar in njegova gospa soproga sta me sprejela kakor da bi bili že stari znanci, dasiravno smo se šele prvič videli.

Videl sem, da ima vse lepo urejeno in da je sposoben odjemalcem postreči z najboljšim delom in zmerno ceno. Torej

rojaki v Clevelandu, kadar boste potrebovali kakšen nagrobni spomenik, se lahko z zaupanjem obrnete na to slovensko podjetje, kjer boste bolje postreženi kakor pri tujcu in obenem pa boste pokazali, da vpoštujete oni izrek: "Svoji k svojim!"

Kulturni vrt mi je zelo ugal, posebno še, ko sem videl s kako veliko poštrevnostjo in velikimi stroški je bil zgrajen. S tem ste Slovenci in Srbi postavili trajen spomenik ne samo misijonarju Baragi, pisatelju Cankarju, Njegušu itd., ampak tudi sami sebi. Kajti še poznim rodovom bo ta vrt pričal, da so nekoč tukaj živeli Slovenci, oziroma Slovani in da so bili sinovi in hčere kulturnega in naprednega naroda v narodnem in verskem oziru.

Kar se pa tiče vezbalnih krožkov, pa ne najdem primer-nih besed, da bi zamogel dostojno opisati njih nastop, in njih krasne uniforme. Zdelo se mi je, da vidim pred sabo polke nekdanje avstrijske vojske, ki so tudi imeli tako različne in krasne uniforme ali obleke in katere sem imel priliko večkrat videti v svoji mladosti v stari domovini. Kdo bi si bil mislil pred 13 leti, da bo po naši spoštovani g. Marie Prislend vsajeno drevesce poglodal tako velike veje, katere sedaj že rodi jo žlahtni sad, ki se je pokazal v obliki raznih krožkov, ki delajo čast in reklamo slovenskemu narodu v naši novi domovini.

Razume se, da ti vezbalni krožki niso nastali kar sami od sebe, temveč treba je bilo voditelja in učitelja in zato sta se zavzeli vedno pripravljani za delo in poštrevnostni delavki na društvenem polju ga. Albina Novak, urednica Zarje in ga. Kure. Tema dvema gre vse priznanje za njiju poštrevnost kakor tudi dekletom, ki si poleg vsakdanjega dela še vzamejo čas za vezbanje.

Da se ta dekleta v resnici zanimajo za stvar, so nam pokazala 14. septembra v Euclid Beach parku. Bog živi in ohrani Slovensko žensko zvezo!

Ogledal sem si tudi slovenske cerkev sv. Vida kakor tudi cerkev sv. Lovrenca. Obe sta krasni stavbi in ponos ondodnih Slovencev, ki pričata, da prebiva v Clevelandu narod, ki še ni pozabil vere svojih očetov in priporočil svoje verne slovenske matere.

Končno pa naj še enkrat izrazim mojo najlepšo zahvalo vsem in za vse. Bog vas živi in na svidenje. Vaš rojak,

Simon Setina,
525 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Podružnica št. 42 SZZ se zahvaljuje

V dolžnost si štejem, da se zahvalim vsem posetnikom, ki ste nas v tako velikem številu obiskali na dan naše desetletnice. Številno so bile zastopane vse podružnice. Najlepša hvala g. Albini Novak, ki je tako lepo vodila ves program.

Iskrečna hvala g. Ivan Zormanu, ki se je toliko trudil, da je izučil naša mala pevca, da sta nam tako lepo zapela. Prav tako lepa hvala g. Lillian Legan za krasno deklamacijo.

Prav posebna hvala pa našim pevcom in pevkam zbora Planina in g. Kogoju, ker so nas razveselili s tako lepim petjem. Iskrena hvala vsem, ki ste pripomogli, da je bil res lep in vesel večer, ki nam bo ostal v prijetnem spominu na našo desetletnico.

Končno pa najlepša hvala vsem, ki ste nas posetili kakor tudi našim članicam, ki so tako pridno pomagale in stregle ter možem naših članic, ki so točili. Pozdravljam vse članice Slovenske ženske zveze,

Mary Prhne,
preds. podr. št. 42

Če verjamete al' pa ne

Oklici.

(Nadaljevanje)
in nevesta Marjeta Mlakarja, zakonska hči rajnega Mlakarja, kmeta, in njegove žene rajne Katarine Mlakarje, rojena v Praprotnem dne 1. maja 1910. in stanujoča v Ljubljani kot posestnica, rim. katol. re.

Če bi kdo vedel za kakšen žek proti temu zakonu, ga dolžan naznaniti.

Oklicana prvič.
Med oklicevanjem je bila nekaj tako popolna tiho, da slišala igla, če bi padla na Ljudje so strmeli vsi pred očmi te nepričakovane Oklicana ženin in nevesta bila resnično sam Tratin. Gašpar in Mlakarjeva Marjeta, ki sta se še pred službo glasno prepirla pred cerkvi, sedaj pa je bila nima vrati. Sedaj pa je petanje, hehetanje in čebela. In ženin in nevesta špar in Marjeta, sta bila svojih oklicih v cerkvi priča, kar je proti vsem našim običajem. Čudno! Po klopo se oziiral in se oziiral v očmi sedaj v Gašparja, Marjeta. Ta dva pa sta bila, kot bi padla z neba, bi se Gašparju sporočilo, izvoljen za papaže, in Marjeta je izbrana za angliško ljico, bi ne bila tako izvoljena, ko bi sedaj pri teh obaj Najprej sta planila oba po cu, odprla tako na široko usta, da bi jima lahko noter cela prižnica s kapla vred.

Sedaj pa sta klečala ob uničena. Marjeta si je vala z obema rokama svoj kuhan rak rdeč obraz, pa si je brisal z velikim drim robcem kar naprej vrat in celo glavo od temne brade, kot bi ga vlovila ne Kaplan je sicer opazil ne cerkvi, toda kot novincu ne so bile znane razmere v zato si tega ni znal razlo. V zakristiji, kjer je cerkveno oblačil gospoda za za mašo, pa niso nič opazili, kar se je zgodilo v cerkvi.

Služba božja se je pre-toda ravnokar oklicani nevesta nista hogla Marjeti se je vedno zdelo, da ne kleči v cerkvi, ampak sedi doma v kuhinji v loz. lja. Gašpar je pač vzel veno knjižico iz žepa, tožal jo je med celo mašo obrnjeno v rokah, kot bi doval podobice.

Po službi božji je bil naj pred cerkvijo in domov hrup in smeh, nje in sumničenje. Gašpar Marjeta sta ostala v cerkvi obednici k zajtrku, ko je kaj potrkalo na vrata, je Tratinov Gašpar, tresoč od razburjenja.

"Kaj pa vendar uganem, gospod župnik?" "Jaz? Kaj pa vendar?" "To dobro veste sami, tako neumen nisem. In ne podam! Sedaj mora še prav nalašč proč, pa stane tudi polovico prava!"

"Vaš plot me prav briga," je odgovoril mladi nik.

"Tako, vas nič ne briga, kaj pa potem držite z Marjetjo pomagate pri taki nosti? Toda k ženini, dam prisiliti."

"Jaz sploh ne razumem imate in o čem govorite (Dalje, prihodnjič)"

WINNETOU

Po nemškem izviru E. Maye

Nemudoma sta ubogala. Bil je gotovo odlični bojevniki, če ni bil poglavar.

Ko sta odšla, je sedel meni naproti in spet je minilo nekaj dni, da je povzel besedo.

"Belokožci živijo onkraj velikih vod. Dovolj sveta je njim. Vkljub temu pa so nam v veliki vodo sem k nam vneli naše gore, naše doline in ravnine."

Umolnil je.

Pomislil sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev. Govoril sem običaje Indijancev.

bil žalosten in otožen. In prav tako sem tudi jaz mislil in čutil. Vse najino delo, vse najino obnašanje nama je narekovala ljubezen do rdečega plemena."

Počasi, s poudarkom, slovesno sem govoril. In ko sem umolnil, je povzel glavo in tiho obseled.

In dolgo je trajalo, da je spregovoril.

"Old Shatterhand je resnico govoril! Eno pero je pravičen in prizna tudi na svojih sovražnikih, kar je na njih dobrega. Da so vsi rdeči ljudje taki, kakršni je bil Winnetou, in da bi vsi beli posnemali zgled, ki jim ga daje Old Shatterhand, bi vsi bili v rdeči narodi živeli drug poleg drugega, se ljubili in si pomagali, in zemlja bi bila dovolj prostorna za njihove sinove in hčere. Nevarno pa je, da jati, ki ga njih neče posnemati. Winnetou je umrl, ker ga je zadela krogla sovražnikova, Old Shatterhand pa bo umrl na kolu."

Spravil je besedo na predmet, ki mu je težil srce. Slutil sem, po kaj je prišel. In pomagal bi mu naj bil. Pa nisem hotel. Molčal sem.

Nadaljeval je:

"Old Shatterhand je junak, mnogo muk ga čaka in zelo hudih. Ali bo svojim mučiteljem kazal, da se boji muk in da je slab?"

"Ne. Če že moram umreti, bom umrl, kakor umre mož, ki mu postavijo časten grob."

"Če boš moral umreti, praviš — Ali še dvomiš, da bi moral umreti?"

"Da."

"Zelo odkritosrčno govoriš!"

"Naj te nalažem?"

"Ne! Pa zelo drzen si, da mi resnico poveš!"

"Old Shatterhand ni bil nikdar strahopetnež!"

"Torej misliš na beg?"

"Da!"

Osupnil je.

"Uff —!" je šinil z rokami v zrak. "Preveč smo ti prizanašali! Večjo strogost ti bomo morali pokazati!"

"Ne bojim se vaše strogosti, prav nič se je ne bom prestrašil! Ponosen sem, da sem vam resnico v obraz povedal. Nobeden drug bi tega ne storil."

"Old Shatterhand je prav povedal! Le on je toliko pogumen in toliko pošten pa pove, da misli na beg! In ni samo pogumen, predzren je!"

Sveda mi moje odkritosrčnosti nista narekovala samo pogum in predzren, kakor je mislil Eno pero. Že kar izpočetka sem mu hotel namigniti, da ne bo nič s tem, kar namerava.

Povedal sem:

"Ne! Predzren je le tisti, ki ne pomisli, kaj počneja, ali pa ki vse tvega, ker nima kaj več izgubiti. Moja odkritosrčnost pa ne izvira iz predznosti, ampak iz čisto drugih razlogov in ima tudi čisto posebne namene."

"Katere?"

"Ne morem ti jih povedati. Sam jih moraš uganiti."

Česar mu nisem mogel povedati, pa je bilo tole.

Slutil sem in vse bolj sem bil prepričan, da mi je prišel ponuditi svojo hčerko Črnolasko za ženo. Če sem ponudbo sprejel, bi me ne bili mučili in tudi ne ubili, svoboda bi mi bili dali in še mlado ženo bi bil dobil povrh. Toda poindjaniti bi se bil moral, za Kiowo bi me bili naredili. Tega pa seveda nisem mogel sprejeti, odbiti bi bil moral njegovo ponudbo in s tem bi ga bil užalil, smrtno užalil.

(Dalje prihodnjic)

1940	OCT.	1940
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OKTOBER

12.—Gray R. Eagles, ples v Twilight dvorani.

12.—Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi zabavni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

12.—Društvo Martha Washington št. 38, SDZ, prireja ples v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju. Igra Johnny Pecon in njegova godba.

12.—Jugoslovanski narodni dom v West Parku priredi zabavo in ples ob sedmih zvečer.

13.—Plesna veselica Gospodinjkega kluba SDD na Prince Ave.

13.—Cerkveni koncert priredi zbor Slovenija v novi cerkvi sv. Lovrenca. Nastopi baritonist g. Anton Šubelj. Začetek ob osmih zvečer.

19.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ plesna veselica v SND.

19.—Zumberak HBZ., ples v Twilight dvorani.

19.—Podružnica št. 3 SMZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

20.—Klub društev Slovenskega doma na Recher Ave. ima žegnanje v beli Ljubljani.

20.—Koncert. mlad. pevskega zbora Kanarčki v SDD na Prince Ave.

26.—St. Vitus Cadets, ples v Twilight dvorani.

26.—Garniola Tent 1288 T. M. maskaradna veselica v S. N. Domu.

26.—Slov. zadružna zveza priredi zabavni večer v Slov.

domu na Holmes Ave.

26.—Modern Knights, št. 57 SDZ "Halloween Dance" v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

27.—Vinska trgatav skupnih društev fare sv. Vida v šolski dvorani.

27.—Dr. Napredne Slovenke št. 137 SNPJ 30 letnica v avditoriju SND.

27.—Praznovanje 15 letnice zbora Ilirije v Slov. domu na Holmes Ave.

NOVEMBER

2.—Podružnica št. 1 SMZ priredi plesno veselico v dvorani "Domovina" na 14. cesti, Barberton, O.

2.—Veselica društva Kras, št. 8 SDZ v Slovenskem domu na Holmes Ave.

2.—Cavalier Club, ples v Twilight dvorani.

3.—Glasbena matica priredi v avditoriju SND na St. Clair Ave. "Oratorij."

3.—Pevsko društvo Zvon priredi jesenski koncert v SND na 80. cesti.

3.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi pestro izbran program v obeh dvoranah Slovenskega doma na Holmes Ave.

9.—Dr. Svob. Slovenke št. 2 SDZ priredi ples v SND.

9.—Pevski zbor Adria priredi koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

10.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ proslava 30. letnice v avditoriju SND.

10.—Društvo Danica št. 34

SDZ bo slavilo 15 letnico obstanke na Prince Ave.

10.—Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi card party in ples v šolski dvorani.

16.—Plesna veselica društva sv. Janeza Krstnika št. 71 J. S. K. J. v Slovenskem domu na Holmes Ave.

17.—Koncert mladinskega zbora Črički v SND na 80. cesti.

17.—Slov. pevsko društvo Lira priredi koncert v SND.

17.—20.—(vse štiri dni) bazar fare Marije Vnebovzete v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Zahvalni dan. — Junior liga SDZ priredi Zvezin dan v SDD na Waterloo Rd.

23.—Roust About Club, ples v Twilight dvorani.

23.—Dr. Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ plesna veselica v S. N. D.

24.—Mlad. pev. zbor Kraljički priredi koncert ob 4. popoldne v SND, Maple Heights.

24.—Slovenska dobrodelna zveza proslava 30-letnice v SND na St. Clair Ave.

24.—Proslava 30 letnice Slovenske dobrodelne zveze.

24.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

28.—Koncert pevskega zbora Cvet v SDD na Prince Ave.

30.—Vantage Racquet Club priredi ples v Twilight dvorani.

30.—Društvo Ložka Dolina (Lož Valley) priredi veliko plesno zabavo v SND na St. Clair Ave. Godba Johnny Pecon.

30.—Društvo Ambassadors, št. 62 SDZ prireja ples v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

DECEMBER

7.—Gay Knights Club, ples v Twilight dvorani.

7.—Društvo Blejsko jezero št. 27 SDZ priredi ples v SDD na Waterloo Rd.

14.—Sharpey's Club, ples v Twilight dvorani.

22.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Srca Jezusovega SDZ, ples v Twilight dvorani.

— 1941 —
JANUARIJ

4.—Frances Rupert Cadets št. 14 SZZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Recher Ave.

4.—23rd Ward Civic Club, ples v Twilight dvorani.

17.—Društvo Zumberak HBZ ples v Twilight dvorani.

18.—Jolly Jester's Club, ples v Twilight dvorani.

18.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ plesna veselica v SND.

25.—Amigos Club, ples v Twilight dvorani.

25.—Pevski zbor Adria ples v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

FEBRUAR

22.—Skupna društva fare sv. Vida prirede plesno veselico v SND.

APRIL

26.—Jolly Fishermen's Club, ples v Twilight dvorani.

Žrtve strele

Med ljudmi je zaradi nevarnosti strele globoko ukoreninjen strah pred nevihtami. Izkušnje pa kažejo, da se strele lahko obvarujemo. Ljudje se vedno zelo greše, ker se ob nevihtah zatekajo pod drevesa in se tako izpostavljajo nevarnosti. Sicer zdaj pa zdaj beremo, da je ta ali oni postal žrtev strele, vendar žrtev strele ni toliko, kakor bi mislili.

V Angliji ubije strela na leto povprečno 12 ljudi. To se pravi, da ne pride na milijon ljudi niti ena žrtev, temveč le na tri milijone. Mnogo ljudi pa ubije strela na Madžarskem, in sicer 16 ljudi na milijon prebivalcev. V Zedinjenih državah, na Koroškem in na bivšem Štajerskem, kjer so pogosto nevihte, ubije strela 10 ljudi na milijon prebivalcev. V srednjeevropskih pokrajinah, na Češkem, v Prusiji in v Šleziji se giblje število žrtev strele do pet na milijon prebivalcev. V Franciji in na Švedskem ubije strela na leto tri ljudi na milijon prebivalcev. V Belgiji zahteva strela na milijon ljudi le dve žrtvi.

Ugotovljeno je, da je mnogo ljudi, ki vanje treščijo, spet ozdravi. Nekoč je treščilo v neko cerkev na Češkem, kjer je bilo zbrano nad 300 ljudi. Dvesto izmed njih je ostalo zdravo. 100 je padlo v nezavest, 30 se je moralo nekaj časa zdraviti v domači oskrbi, šest ljudi pa je bilo ubitih. V drugem primeru, ko je treščilo v množico ljudi, je strela oplazila 92 ljudi, ubito je bilo samo 10, lahko ranjeno pa 55 oseb. V nekem primeru je treščilo v dvorano, kjer je sedelo 250 ljudi. Ubit je bil le en človek takoj, drugi je umrl za poškodbami pozneje, 60 ljudi pa je obležalo omamljeno, a njih izmed njih ni bil poškodovan. Drugi so se le prestrašili, ne da bi se jim kaj zgodilo. Število žrtev je mnogo odvisno od tega, kakšna je prevodnost tal. Če so tla premočena, je nevarnost večja. Zato je potrebno, da se ljudje umaknejo v primerno zavetje, preden se razvija neurje. Znano je, da je že večkrat treščilo v človeka, ko je bežal na prostem pred nevihto. Zato so prejšnje čase tudi preprosti ljudje trdili, da bežeči človek privlači strela.

Več žrtev pa zahteva strela, ko trešči v čredo živali. Nekoč je treščilo v ovčjo stajo, kjer je bilo 1800 živali. 1200 jih je bilo omamljeno, 556 pa ubito. Če trešči med ljudi, so posledice zelo različne. Tako strela

nekatero le malo ožge po koži. Zgodi pa se tudi, da človeku skoro povsem raztrga obleko, ne da bi bil poškodovan. To se je zgodilo nekemu kleparju, ko je popravljal streho na cerkvi. Treščilo je v njegovi neposredni bližini in strela ga je skoro povsem slekla, ne da bi dobil kakšne večje rane. Do drugega tako nenavadnega primera jo prišlo, ko je treščilo v nekega človeka in mu povsem razmesarilo peto, med tem ko je ostal sicer brez vsake druge rane. Ta žrtev strele je nosila čevljev z železnimi podpeticami.

Pohorska avtomobilska cesta slovesno izročena prometu. V nedeljo 4. avgusta je bila slovesno blagoslovljena in izročena javnemu prometu nova pohorska avtomobilska cesta Reka — Sv. Arh. Slovesnosti se je udeležilo na tisoče ljudi. Zlasti pri Sv. Arhu se je zbralo toliko ljudi, da je bil ves prostor okrog starodavne cerkvice sv. Arha in okrog Ruške koč poln. Moderno zgrajena banovinska avtomobilska cesta veže območje Maribor s prvo in najstarejšo planinsko postojanko na našem zelenem Pohorju, z Ruško koč (1.250 m), in z obnovljeno "Planinsko." Kdor je kdaj gledal, po kakih poteh se morajo pohorski kmetje in njihova vprežna živalna mučiti, bo priznal velik pomen te ceste, a ne samo za prebivalstvo vzhodnega Pohorja, marveč tudi za razvoj tujskega prometa v tem delu našega Pohorja. Stala je cesta okoli pet milijonov 600.000 dinarjev. Začetek slovesnosti je bil na začetku nove ceste na Reki, kjer je hočki župan g. Bernik pozdravil zastopnike državnih oblastev, občin in združenj. Med udeleženci svečane otvoritve pohorske avtomobilske ceste so bili ban dr. Natlačen, mariborski škof dr. Tomažič, general Golubovič, polkovnik Ciler, podpolkovnik Maslač in drugi. Blagoslovil je cesto škof dr. Tomažič.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Hiša 10 sob, za 2 družini, kopalnice; rent \$38 na mesec; cena samo \$2.500. Pokličite Henderson 6054. (238)

Pri nas dobite

vsak pondeljek in vsak torek najboljše jetne in krvave klobase po 6 centov vsaka, novo domače kislo zelje po 6 centov funt. Se vljudno priporočamo vsem gospodinjam.

Anton Ogrinc

6414 St. Clair Ave.

Čiščenje furnezov

izčisto furnez za \$4; reseta za \$12. Pokličite Mason Furnace Co. 1193 Addison Rd. (236)

ENDicott 0487.

Izredna prilika!

Naprodaj je 7 sob hiša za 1 družino, 4 spalnice, na 19701 Muskoka Ave. Hiša je bila nedolgo nazaj prekrita. Lot je 50x100. Garaža za 2 avta. Cena hitrom kupcu je samo \$4.200. Potrebneje se samo \$650 takoj, ostalo po \$36 na mesec.

F. J. Turk

La Salle Realty Co.

838 E. 185th St.

KE 3153-W. IV 6668.

(Oct 1, 3, 5, 7, 9, 11)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 9571
Pripeljemo na dom.

VSE KARKOLI

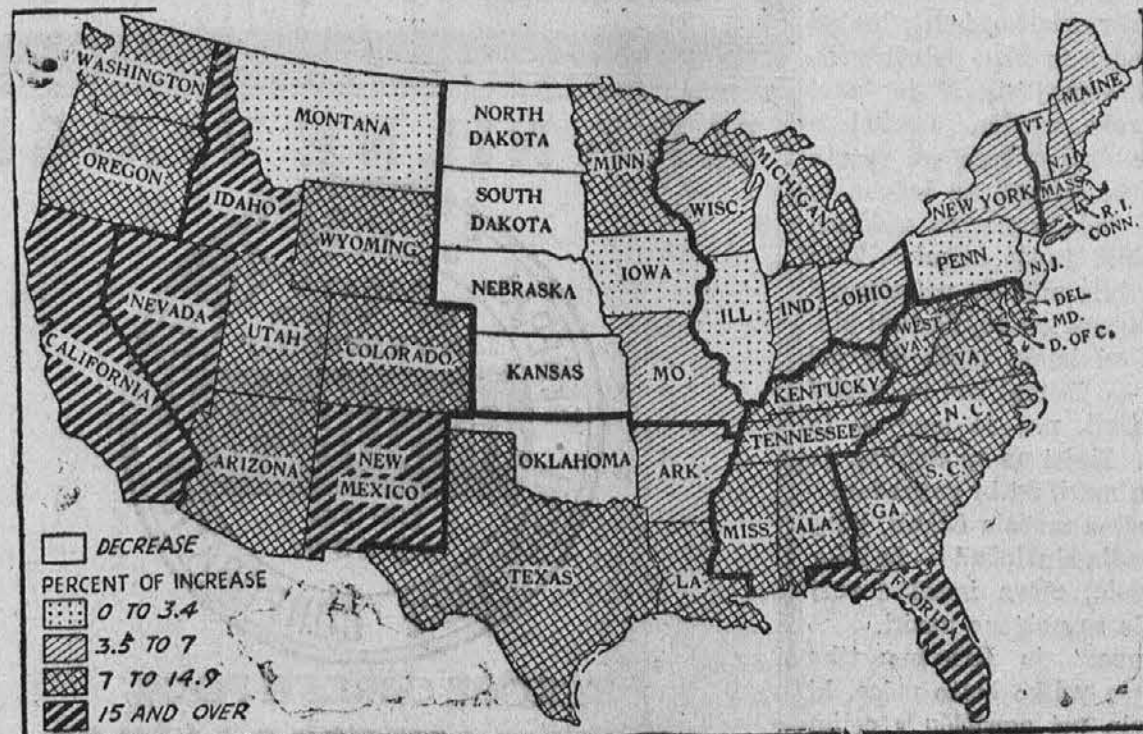
se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako lahko dobite v vašo polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas dopušča. Uradni naslov:

6131 St. Clair Ave.

vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje. (Oct. 3, 7)

Za predsednika Roosevelta deluje tudi skupina pisateljev. Na sliki sta s predsednikom Edna Ferber na levi in Katherine Hepburn na desni, ki se mudita pri predsedniku v Val-Kill, N. Y., v ozadju pa je predsednikov sin Elliott.

Prebivalstvo Amerike narašča. — Zed. države so imele 1. aprila 1940. 131,409,881 prebivalcev, ali za 8,634,835 prebivalcev več kakor leta 1930. Kot kaže poročilo 16. ljudskega štetja, katerega je izdal direktor William Lane Austin, je prebivalstvo najbolj naraslo v sledečih državah: California, Nevada, Idaho, New Mexico in Florida.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

Jezdila sta do bršen kos, ne da bi spregovorila, tedaj pa je Erlend iznenada burno rekel:

"Torej se ti zdi potrebno, celo našim kmetom odpirati oči, da si se poročila z otrokom pod srcem — Hudiču se lahko zapišče, ako ne bo govorica o našu dveh kmalu obletela vseh občin tu ob fjordu. —"

Kristina izpočetka ni odgovorila. Zrla je naravnost konju čez glavo v stran, zdajci pa je tako pobledela v lice, da se je Erlend ustrašil.

"Tega svoj živ dan ne pozabim," je končno rekla, ne da bi ga pogledala, "kakšne so bile prve besede, s katerimi si ga pozdravil, svojega sina, ki ga nosim pod srcem."

"Kristina!" je proseče rekel Erlend.

"Kristina draga," je moledoval, ko ni odgovorila in ga ni pogledala. "Kristina!"

"Gospod?" je vprašala mrzlo in vlnudno, ne da bi okrenila glavo.

Erlend je zaklel, da se je kar utrinjalo, izpodbodel konja ter oddirjal po poti. Toda kmalu nato je prijahal k njej nazaj.

"Malo da se nisem tako razjezil," je rekel, "da bi bil jaz odjahal od tebe."

"Tedad bi se bilo utegnulo zgoditi," je odvrnila Kristina mirno, "da bi bil moral hučo dolgo čakati name, preden bi prišla za teboj na Husaby."

"Le kako govoriš," je rekel mož premagan.

Spet sta prejahala kos poti, ne da bi spregovorila. Kmalu sta dospela na kraj, odkoder je peljala stezica čez hrib. Erlend je rekel ženi:

"Misliš sem si, da bi mogla jezdit čez to višavo — res je nekoliko dlje, ampak ima me, da bi se malce potikal s teboj po teh krajih."

Kristina je ravnodušno priklimala.

Kmalu nato je Erlend rekel, da bo bolje, ako gresta peš naprej. Privezal je konja k drevesu.

"Z Gunnulfom sva imela na tem hribu utrdbo," je dejal. "Skoraj bi me bila volja pogledati, če je še kaj ostalo od najinega gradu."

Prijel jo je za roko. Vdala se je, toda spotoma je zrla v tla in pazila, kam bo postavila nogo. Ne dolgo, pa sta bila na vrhu. Nad zaivjenim gozdom je v grapi, po kateri je tekkel potokček, ležal Husaby na pobočju ravno njima nasproti, ogromen in mogočen s svojo kamenito cerkvi, s mnogimi velikimi poslopji, s prostranimi njivami naokrog in s temnim gozdnim pobočjem v ozadju.

"Mati," je rekel Erlend, "je pogosto prihajala z nama semkaj. Pa je zmerom sedela in strmela na jug, tja gori k dovreškim goram. Od zore do mraka je pač hrepenela s Husabyja proč. Ali pa se je obračala proti severu in zrla skozi grapo doline tja ven, kjer vidiš, da se nekaj modri; to so gore onstran fjorda. Nikdar pa ni pogledala doli na dvor."

Glas mu je bil mehak in proseč. Toda Kristina ni spregovorila, niti ga ni pogledala. Tedaj je spotoma sunil z nogo ob mrzlo vresje:

"Ne, ničesar več ni tu od Gunnulfove in moje trdnjave. Da, da, sicer je pa tudi že dolgo tega, odkar sva se z Gunnulfom tod potepala in igrala."

Odgovora ni dobil. — Koj pod tistim mestom, na katerem

sta stala, je bila majhna zamrzla luža. — Erlend je pobral kamen in ga zalučal doli. Voda je bila do dna zamrzla, tako da se je črnem zrcalu pokazala samo bela zvezdica. Erlend je zgrabil še en kamen in ga vrgel močnejše — še enega in še enega; sedaj je metal iz vse jeze in hotel za vsako ceno na drobne kosce razbiti ves led. Tedaj mu je pogled obvisel na licu njegove žene, oči so ji bile potemele od prezira, porogljivo se je smehljala njegovemu otročjemu početju.

Erlend se je sunkoma okrenil — Kristina pa je isti mah smrtno pobledela in veke so se ji povesile. Stala je pred njim in tipaje grabila po zraku, se opotekla, kot bi se hotela zgruditi — potem pa se je oprla na bližnje deblo.

"Kristina — kaj ti je?" jo je plašno vprašal.

Ni odgovorila, bilo je, kot da načemu prisluskuje. Oči so ji bile daljne in čudne.

Zdaj je spet začutila: kot da ji globoko v telesu udarja riba z repno plavutjo. In spet se ji je zazdelo, da se vsa zemlja suče krog nje, zvrtilo se ji je v glavi, in obšla jo je slabost, vendar ne kot prvi pot.

"Kaj je s teboj?" je ponovil Erlend.

Kako je na to čakala — komaj si je upala priznati svojo veliko duševno stisko. Govoriti pa ni mogla o tem — potem, ko sta se ves dan sdrla drug na drugega. Tedaj je on izrekel to:

"Ali se je zganil otrok v tebi?" je vprašal tiho ter ji položil roko na ramo.

Tedad je zavrgla vso jezo, se privila k očetu in mu skrla obraz na prsih.

Čez nekaj časa sta se vrnili doli na tisti kraj, kjer sta bila privezana konja. Kratkoli dan je bil skoraj že pri kraju; na jugozahodu je za njunim hrbtom tonilo sonce za vrhovi dreves, rdeče in medlo v zimskih meglicah.

Erlend je skrbno pregledal zapone in jermena pri sedlu, preden je dvignil ženo na konja. Nato je stopil k svojemu konju in ga odvezal. Hotel je vzeti rokavice, ki si jih je bil vtaknil za pas, pa je našel samo eno. Iskaje se je ozrl nazaj.

Tedad se Kristina ni mogla vzdržati, da ne bi rekla:

"Zastonj jo iščeš rokavico tukaj, Erlend!"

"Bi mi bila pa tudi lahko rekla, če si videla, da sem jo izgubil, pa če si bila še tako jezna name," je rekel. Bile so rokavice, ki mu jih je bila sešila Kristina sama in mu jih poklonila med poročnimi darovi.

"Padla ti je izza pasu, ko si me udaril," je prav tiho rekla Kristina in pogledala v tla.

Erlend je stal ob konju in držal roko na sedelnem glavču. Gledal je plaho in nesrečno. Nato pa se je zasmejal:

"Nikoli bi ne bil verjel, Kristina — takrat ko sem te snubil in hodil k svojim prijateljem in moledoval, naj govore zame, in ko sem se delal tako pohlevnega in revnega, da bi te dobil — da bi mogla biti takakoprnica!"

Tedad se je zasmejala tudi Kristina:

"Ne — tedaj bi bil pač stvar mnogo prej obesil na klin — in kdo ve, morda bi bilo zate najbolje."

Erlend je stopil nekaj korakov do nje in ji položil roko na

koleno:

"Bog pomagaj, Kristina, si že kdaj čula, da bi bil storil to, kar je zame najbolje?"

Naslonil ji je obraz v naročje in pogledal ženi z iskrenimi se očmi v obraz. Rdeča in vesela je povsila Kristina glavo in skušala prikriti smehljaj in pogled.

Nato je prijel njenega konja za povodec, svojega pa je pustil, da je šel odzadaj; tako jo je vodil, dokler nista prišla s pobočja navzdol. Kadar sta se spogledala, se je zasmejal, ona pa je okrenila lice v stran, hoteč prikriti, da se tudi ona smeje.

"Zdaj, pa," je prešerno rekel, ko sta bila spet na poti, "odjahava domov na Husaby, Kristina, in bova vesela kakor dva tatinska druga!"

II

Na sveti večer je bilo viharo in lilo je v potokih. Sani niso bile za rabo, in tako je morala Kristina ostati doma, medtem ko so Erlend in družina odjahali k polnočnici v Birgisi.

Stala je med hišnimi vrati in gledala za njimi. Borove plamenice mož so z rdečim sojem razsvetljevale stara temna poslopja in se zrcalile v mokri poledici na dvorišču. Pritiskal je veter in odrahl zublje plosko v stran. Kristina je ostala, dokler je čula topot konjskih kopit skozi noč.

V veliki sobi so na mizi gorele sveče. Tam so bili tudi ostanki od večerje — skleda, v katerih je bilo še nekaj kaše; v razlitem pivu so plavale ribje kosti in napol pojedeni hlebčki. Dekle, ki so morale ostati doma, so že legle spat na razstlano slamo. Kristina je bila z njimi in s starcem, po imenu Aan, sama na dvoru. Ta je nekoč služil že Erlendovemu dedu na Husabyju zdaj je živel v kočici doli pri jezeru, je pa čez dan prihajal na dvor, malo polbrkljal in mislil, da mnogo dela. Nocoj je pri mizi zaspal in Erlend in Ulv sta ga med smehom odnesla v neki kot in ga pregnila z odejo.

Doma na Jorundgaardu je bil sedaj pod na debelo nastlan s trstiko, kajti vsa družina je morala v sveti noči spati skupaj v sobi. Pred odhodom v cerkev so po navadi pospravili osanke postne večerje, mati z deklami pa je pognila mizo, kar se je le dalo lepo, in jo obložila z maslom, raznovrstnim sirom, s skladovnicami tenkih režnjev belega kruha, z blestečo se slanino in z izvrstno, na zraku posušeno bravino. Zraven so se lesketali srebrni vrči in rogovi za medico. Oče sam pa je postavil na klop lodrico s pivom.

Kristina je zasukala stol proti ognjišču — ni mogla gledati te grde mize. Ena izmed deklet je tako glasno smrčala, da jo je bilo strah poslušati.

Ena izmed stvari, ki so ji bile pri Erlendu neljube, pa je bila tudi le-ta — doma je tako grdo in nemarno jedel, brskal po skledah in iskal dobrih grizljajev, komaj da si je hotel umiti roke, preden je sedel za mizo — poleg tega pa so mu smeli psi skakati na kolena in srebat jedačo z mize, medtem ko so bili ljudje za mizo. Zato pač ni bilo mogoče pričakovati nič drugega kot to, da tudi služinčad ni imela lepih šeg pri mizi. — Doma so vsi veselej spodbujali, naj je lepo — in počasi. Kajti ne spodob se, je pravila mati, da bi gospodarjeva družina morala čakati, kdaj bo pojedla služinčad — in kdor trdo dela, mora imeti dovolj časa, da se počeno nasti.

"Guna," je Kristina tiho poklicala veliko žolto psico, ki je ležala pri ognjišču s celim klobkom mladicev. Bila je tako huda, da ji je Erlend dal ime po stari gospodnji na Rasvoldu.

"Ti uboga žival, ti," je zasmehljala Kristina in pogladila psico, ki se je približala in položila Kristini glavo na koleno. Imela je kakor noževno rebro ozek hrbet in sesci so se ji skorajda vlekli po tleh. Mladici so

mater tako rekoč požrli. "Da, ti uboga živalca, da!"

Kristina se je oprla z glavo nazaj na naslonilo in se zagledala navzgor v sajasto tramovje. Bila je trudna —

(Dalje prihodnjič.)

Imenik raznih društev

S. K. P. DRUŠTVO "LIRA"

Predsednik Frank Kuret, podpredsednik Peter Smovršnik, tajnik Daniel Postotnik, 6926 Hecker Ave., blagajnik Joseph Marinko, 1234 E. 74th St. Nadzorni odbor — Stanley Bizjak, Agnes Klemencic in Frances Brancel. Zastopnika za Društvo Sv. Vida: Frank Kuret in Agnes Klemencic. Kolektor za podporne članke: George Kvaternik. Društvo ima pevске vaje vsaki torek in zboruje vsaki torek po drugi nedelji v mesecu v stari šoli sv. Vida.

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVA, ST. 138, C. K. of OHIO

Predsednik Jos. Meglich, podpredsednik John Hrovat st., finančni tajnik John Hrovat ml., 6711 Edna Ave., zapisnikar in tajnik bolniškega oddelka Jos. Hrovat, 6731 Edna Ave., blagajnik Frank Turek. Nadzorniki: Geo. Turek, Jos. Kostanjsek, Jos. Pakj. Vratar Anton Gregorac. Društvo zboruje vsaki tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v dvorani stare šole sv. Vida.

SKUPNA DRUŠTVA FARE SV. VIDA

Predsednik Louis Erste, 6205 Whittier Ave.; podpredsednik Mike Klemencic, tajnica Mary Ottonic, 1110 E. 66th St.; zapisnikarica Julia Brezovar, blagajničarka Margaret Tomazin; nadzorniki: Anthony J. Fortuna, Lawrence Bandi, Louis Krajc. Seje se vršijo vsako četrto sredo v mesecu v dvorani stare šole sv. Vida.

Društva, ki želijo sodelovati, naj izvolijo 2 ali 3 ali več zastopnikov in jih pošljejo na sejo, kjer bodo z veseljem sprejeti. Vse zastopnike in zastopnice se pa vlnudno prositi, da se redno udeležujejo sej in sponorajo o njih delovanju na društvenih sejah.

DRUŠTVO SV. VIDA, ST. 25 KSKJ.

Predsednik Anton Strniša, Sr., podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Anthony J. Fortuna, 1093 E. 64th St.; blagajnik Louis Krajc; za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1. pop. Mesec

ni asesment se začne pobirati 12:30, na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo novi člani in članice od 16. do 60. leta in se jim nudi pet vrst zavarovalnine od \$250.00 do \$5000.00. Bolniška podpora znaša \$7.00 ali \$14.00 na teden. V društvo se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16. leta. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in kartico in ravna naj se po pravilih Jednote.

DRUŠTVO CARNIOLA TENT, ST. 1288, THE MACCABEES

Predsednik Joseph Babnik, podpredsednik Joseph Susnik, tajnik Ivan Tavcar, blagajnik in zapisnikar Ivan Babnik. Nadzorniki: Anton Zupan, Frankie Drobnič, Louis Pakj; bolniški odbor: Math Kern, Frank Znidaršič, Vinko Klemencic; zdravnik dr. Kern. Društveni urad v starem poslopju SND zgoraj. Seje vsako četrto nedeljo v mesecu v novem poslopju SND, dvorani št. 1.

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Predsednik Frank Baraga, 1160 Addison Rd.; podpredsednik John Krasovec, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 66th St.; blagajnik John J. Leskovec, 13716 Darley Ave. Nadzorni odbor: John Znidaršič, John Mlakar in John Lokar. Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, soba št. 4, stare poslopje. Društvo sprejema nove članice od 16. do 45. leta s prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnine, in \$7.00 na teden bolniške podpore. Assesment je 1.00 mesečno. Za sprejem ali pred novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljne informacije se obrnite na društvene zastopnike.

SLOVENSKO ŽENSKO PODPORNO DRUŠTVO SRCA MARIJE (stare)

Predsednica Julia Brezovar, podpredsednica Mary Grdina, prva tajnica Frances Novak, 6326 Carl Ave., telefon EN 0729; blagajničarka Catherine Perme, finančna tajnica Mary Bradac, odbornice: Mary Skulj, Anna Erbenek, nadzornice: Louise Pikš, Genovefa Zupan, Jennie Brodnik; rediteljica Frances Kasunic, bolniška nadzornica Louise Pikš, zastopnice za

skupna društva fare sv. Vida: Mary Pristov, Mary Tekavec; za klub društev SND in konferenco SND Mary Stanonik; društveni zdravniki: dr. Seliskar, st., dr. Seliskar, ml., dr. Perme, dr. Oman, dr. Perko, dr. Opaškar. Društvo zboruje v stari šoli sv. Vida vsako drugo nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldne. Članice se sprejemajo v društvo do 40. leta.

DR. PRESV. SRCA JEZUCOVEGA

Predsednik John Levstik, 646 East

115th St., podpredsednik Anton Pristov, 1082 E. 72nd St.; tajnik Albert vak, 7610 Lockyear Ave., blagajnik Andrej Tekavec, 1023 E. 72nd St.; zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. St. Nadzorniki: Frank A. Vratar, Matevž Debevc. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v S. N. Domu ob popoldne v dvorani št. 2. Vse članice se sprejema člane od 16. do 40. leta.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je za vedno v Bogu zaspal naš preljubljeni oče in brat

FRANK VOLK

ki je preminil po osem mesečni hudi bolezni dne 29. avgusta, 1940. Bil je pokopan na Kalvariji pokopališču dne 2. septembra ob lepi udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev.

Rajni je bil star 55 let. Rojen je bil v vasi Zablje, fara Pograje na Primorskem. V Ameriki je bival 37 let.

Iz srca izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki ste pokojnega v času bolezni v bolnišnici obiskovali in ga tolažili. Srčna hvala vsem tistim, ki ste ga prišli kropit, ko je ležal na mrtvaškem odru ter moliti za njegovo dušo. Iskrena hvala vsem tistim, ki ste mu govo krsto s cvetlicami okinčali. Srčna hvala vsem tistim, ki ste darovali za svete maše, ki se bodo branile za pokoj duše ranjkega.

Najpristrčnejša hvala Rev. Julius Slapšaku, ki ste ga večkrat v bolnišnici obiskali. Ravno tako Rev. Baznik in Rev. M. J. Butala iz Jolietia za lepe cerkvene obrede s peto sv. mašo ter za spremstvo na pokopališče.

Srčna hvala tistim, ki ste dali svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu. Prav lepa hvala društvu Krasni raj, št. 160 JSKJ ter društvu Na Jutrovanje, št. 477 SNPJ, kateri člani so ga spremili k zadnjemu počitku do groba.

Lepa hvala pogrebniemu zavodu Louis L. Ferfolja za lepo urejen pogreb.

Ti pa, nepozabni naš oče in brat, počivaj v miru v tujji zemlji do svidenja nad zvezdami.

Žalujoči ostali:

FRANK VOLK, sin; ROZI, poročena NAPOLI, hči Zupušča v Pennsylvaniji sestra Mary Skerl in Rose Puš, v starem kraju pa tri brate in eno sestro.

Cleveland, O., 5. oktobra, 1940.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Čenjenim Slovincem in Hrvatom naznanjam, da sem odprl

krojačnico in čistilnico oblek na 6914 St. Clair Ave.

Izdeloval bom nove obleke za moške in ženske. Delo jamčeno prvovrstno in cene zelo zmerne. Zlikamo in sčistimo vam tudi obleko, da boste zadovoljni z našim delom. Se toplo priporočam za obila naročila!

TOM ŽEROVNIK

SLOVENSKA KROJAČNICA IN ČISTILNICA OBLEK 6914 St. Clair Ave.

POZOR - - - POZOR

KADAR želite poslati denar v Jugoslavijo in Italijo; vsaka pošiljatev je garantirana;

KADAR rabite krstni ali rojstni list iz starega kraja; KADAR-koli rabite informacije glede vašega denarja ali imetja v starem kraju;

KADAR potrebujete notarske listine ali notarski podpis;

KADAR želite napraviti prošnjo za prvi ali drugi državlanski papir, se vedno obrnite na:

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave. v Slov. Nar. Domu

HRANILNE VLOGE

TEKOČE OBRESTI PO 3%

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO. 6235 ST. CLAIR AVENUE

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo sorodnikom in znancem, da nam je nemila smrt iztrgala nepozabnega soproga in očeta

Joseph Agnich

kateri je preminil 17. septembra in je bil pokopan 20. septembra, 1940 na Calvary pokopališču.

V dolžnost si štejemo, da se lepo zahvalimo Rev. Francis M. Baragi za opravljene cerkvene obrede. Lepa hvala August F. Svetek pogrebniemu zavodu za tako lepo urejen pogreb. Prisrčna hvala vsem, ki ste ga obiskali v njegovi bolezni in nas tolažili.

Lepa hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo branile za pokojnikovo dušo. Lepa hvala vsem, ki so darovali tako lepe vence, da so krasili mrtvaško oder. Tudi lepa hvala vsem, ki so darovali brezplačno avtomobile in vsem, ki so ga spremili k zadnjemu počitku. Bog vam naj poplača!

Ti, dragi soprog in oče, počivaj v miru!

Žalujoči ostali:

MARY AGNICH, soproga.

JOSEPH, JOHN, FRANK, RUDOLPH, sinovi.

CATARINA, poročena KLISS; ANNA, poročena CAMRAN, hčere.

BARBARA KLISS, RALPH CAMRAN, vnuka.

Cleveland, O., 5. oktobra, 1940.